

Veopakendi standardiseerimine ja keskkond

26.10.2018

Hannes Falten

Teemad

- Veopakend ja veopakendi standardiseerimine Eestis ja meie lähimate kaubanduspartnerite juures
- Miks seda vaja on?
- Kuidas me seda teeme?

Veopakendite standardiseerimise eesmärk ja EU pakendi direktiiv 94/62/EC

- Kulude oluline kokkuhoid tarneahelas. Kogu ahelas 20-30%.
  - Pakend on üksteisega kokkukäiv ja universaalne. Lihtne komplekteerida erinevate tootjate kaubad samale alusele/autosse.
  - Vajalikud erineva suurusega kastid vastavalt toodete läbimüügist tulenevatele tellimiskogustele.
  - Vastupidav
  - Innovatiivne
- Keskkonna- ja ressursisäästlikkus
  - Kasutada korduvkasutatavat lahendust – aitab vähendada oluliselt veopakendi prügi tekitamist – 50% kogu pakendiprügi mahust
  - Vähendatakse veokite osakaalu maanteel ja seeläbi fossiilsete kütuste tarbimist
  - Vähendame toiduainete riknemist veopakendi purunemise tõttu (kadu kuni 0,2% tarnest).
- Innovatsioon:
  - Ühised efektiivsed pesukeskused – toiduainete veoks mõeldud taara saab lõpuks puhtaks
  - Rentida või omada? Kellele, milline sobib?
  - Innovatiivsed lisateenused – RFID põhine taaraliikluse jälgimine. Taara kadude vältimine. Sh jõudmine prügilasse.

Pakendite liigitamine kasutuse järgi

Primaarpakendid

Põhieesmärk – kaitsta toodet ja toote omadusi

Rühmapakend

Põhieesmärk – reklaam, parem müük

Veopakend

Põhieesmärk – kauba kaitse transpordil, käitlemise efektiivsus

Erinevate veopakendite eluiga ja maksumus

Kasutuskorra
kulu

Kartong ja plastik.
Ühekorrapakend

1 kord → 0,10-1,5 eur

Plastik ja metall.
Korduvkasutatav
pakend

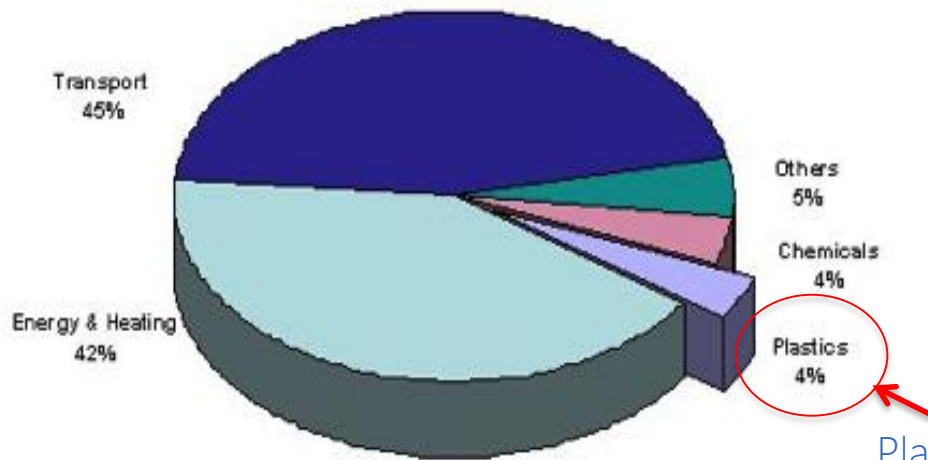
150 + korda → 0,02-0,22 eur

Puit. Mõnekorra
kasutus.

1-10 korda → 0,4-2 eur

Veopakendite tootmiseks vajatav ressurss

Kartong

Tselluloosi ja paberitööstus on top 4. energiatarbija maailmas.

1 tonni kartongi valmistamine

30 tonni vett
10 000 kwh energiat
17 puud
2,5 tonni fossilset kütust

Plastik

4% fossilsetest kütustest plasti tootmiseks
80% transport, energia

1 tonni plasti valmistamine

2,5 tonni vett
1000 kwh energiat
1700 tonni fossilset kütust

Miks me vajame standardiseerimist?

Miks me vajame standardiseerimist?

Miks me vajame standardiseerimist?

Miks me vajame standardiseerimist?

Miks me vajame standardiseerimist?

Miks me vajame standardiseerimist?

- Kartong rühma- ja veopakendina tekitab väga suurt ressursi kulu ja loob väga suure ökoloogilise jalajälje võrreldes organiseeritud korduvkasutatava plastikpakendiga.

Ainuüksi Eesti piimatööstused paiskasid 2017 kohalikule turule ca. 12 000 000 kartongist veo- ja rühmapakendit aastas. See tähendab ca 1800 tonni kartongi, mille tootmiseks või ümbertöötlemiseks kulub:

- 54 000 tonni vett,
- ca. 70 hektarit metsa,
- 18 000 000 kw energiat (5000 eramaja aastane tarbimine)

NB! Kogu kartongpakendi jäätmete maht Eesti toiduainete jaekaubanduses on aastas ca. 12 000 tonni.

- Ühekordne plasttaara jõuab samuti enamuses prügimäele. See on tavaliselt valmistatud kõige odavamast toorainest, mis sisaldab koormavaid raskemetalli jääke.

Probleemi lahendav ettepanek on korduvkasutatava veopakendi kiire kasutuselevõtt

Tarneahelesse sobituva ja standardiseeritud korduvkasutatava plasttaaraga saab lisaks pakendiprügile kokku hoida ligi 30% kogu tänastest aastasest veoautode sõitude mahust.

Jaekettide kaubaveomaht : Meie teedel liigub aastas ca 290 000 veoautot ja läbitakse ca 50 000 000 km

Hulgipakendi vahetusest tulenev kokkuhoid toiduainete tarneaheles annaks Eestile:

- ca 40 000 veoautot vähem kulutamas meie teid ja saastamas meie õhku
- ca 13 000 000 vähem läbitud kilomeetreid ja kulutamata ressursse
- Ca 1,5- 2 000 000 liitrit vähem kulutatud fossiilset kütust

Lahendus on ühtse korduvkasutatava taarastandardi kiire kasutuselevõtt

Standardiseerimise projekt Baltikumis

- Esimene katse aastal 2007 ECR Baltic organisatsioonis. Iga tootja tahtis oma olemasoleva kasti kuulutada standardiks. Katse ebaõnnestus kuna konkurendid polnud nõus.
- 2010 uus katse. Suuremad jaeketid üle Baltikumi ja huvitatud tootjad moodustavad ECR Baltic juhtimisel taara standardiseerimise töörühma.
  - Töörühm käib koos ja analüüsib parimaid lahendusi kaks aastat. Külastades erinevaid ladusid, tootmisi ja teenusepakkujaid. Vahe etappe presenteeritakse ECR seminaridel nii Eestis, Lätis kui Leedus.
  - 11.04.2012 lepitakse kokku parimas universaalses lahenduses kogu turule. Lahenduse joonised tehti avalikult kättesaadavaks kõikidele soovijatele.
  - Kuni aastani 2014 käib töörühm koos, et aidata standardit võimalikult kiirelt kasutusele võtta.
  - Arutatakse tootjatega ja korraldatakse teenusepakujatele rahvusvaheline tender.
  - Kogu tegevus on avalikult jälgitav www.ecr-baltic.org
  - 2015-2016 arutasid Eesti tootjad ja jaeketid Toiduliidu korraldatud ümarlaua veopakendi standardiseerimist. Teema vajus ära....

Standardiseerimise projekt Baltikumis

- ECR i loodud standard on kasutusel olnud 5 aastat.
  - Suur osa turust on juba kastid kasutusele võtnud:
    - Enamus piimatööstusi Baltikumis on tänaseks standardkastid kasutusele võtnud.
    - Kõik Eestis tegutsevad jaekaupmehed kasutavad ECR standardkaste
    - Osaliselt on üle läinud ka muude kategooriate esindajad – lihatööstused, pagaritööstused, puu ja juurviljatarnijad.
  - Standard on ennast hästi õigustanud
    - Kastid on vastupidavad ja vastavad kvaliteedi ootustele
    - B kastidel puudub märkimisväärne kadu
    - Kastide jälgimiseks ja kvaliteedi tagamiseks on teenusepakkuja loonud piisava infrastruktuuri pesulate ja jälgimissüsteemi näol
    - Kaste on piisavas koguses kõigile saada
    - On ennast õigustanud kõikides tootekategooriates universaalselt kasutatava lahendusena.

Miks toetab Selver standardina B-kastitüübi kasutuselevõttu

- Turul olulise osa tootjate ja enamuse jaede poolt kasutusele võetud (Baltikum)
- ECR Baltikumi töörühma poolt 3 aastase põhjaliku projekti tulemusena välja töötatud ja soovitatud standard
- Protsessi käigus jälgiti hoolikalt konkurentsiseadusega kooskõla
- On olemas töötav teenus erinevate tasemetega
- Ei ole alust arvata, et olemasoleva teenuse hind on liiga kallis:
  - Võrdlus lähimaade sama teenuse hindadega
  - Kuna joonised on avatud, on hea kasumi puhul konkurentidel suur huvi tulla
  - Korraldatud on avalik vähempakkumine mitmete teenusepakkujate seas
- Avatud joonised ja 5 aastat tulemuslikult testitud kast
- Katab kõikide tootekategooriate vajaduse universaalselt
- Bepco kastid ei kao. Hoolitsetakse selle eest, et ei oleks musta turgu. „ Diislikeskusest „
- Standard on kasutusel ka naabermaades, kes on meie tihedad kaubanduspartnerid. Läti Leedu kaubad samas standardis on eelis.
- Hoiname kindlat joont – juba tehtud töö ja tulemuslik rakendus on väärt jätkamist.

Miks toetab **Selver** standardina B-kastitüübi kasutuselevõttu

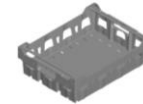
- Efektiivsem tarneahel
- ✓ Autode täituvus 25 % kõrgem
- ✓ Taara vedu 35 % tõhusam
- ✓ Kaupluses/kesklaos parem ruumikasutus
- ✓ Tööjõu parem planeerimine
- ✓ RFID (parem taarahaldus)
- ✓ Tänu viimasele paberivabadus

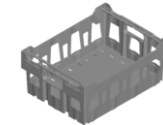
2904 pcs

5544 pcs

10824 pcs

7392 pcs

Kes on võitjad?

Taara standardiseerimisega on võitjad kõik

- Keskkond
- Tootjad (logistikas, pinnas ja tööjõus)
- Kaupmehed (logistikas, pinnas ja tööjõus)
- Tarbija (toiduhinnas – puhtam keskkond)

Küsimused!

Tänan.
